

Jan Keller bez cenzury: Jak zdiskreditovat demokracii

- editor007 | 18. června 2024

EU: Podle naivních představ by demokracie měla znamenat, že o věcech veřejných rozhodují v dané zemi dospělí lidé, kteří mají přirozené právo hájit své zájmy a spolu s tím povinnost nést dopady svých rozhodnutí.

Od tohoto snad až příliš dětinského pojetí se už dávno ustoupilo. Bylo nahrazeno modelem reprezentativní demokracie, kde lidem zůstává právo volit si ty, kdo jim budou po určitou dobu vládnout. Předpokládá se přitom, že reprezentanti budou vládnout v zájmu těch, kdo si je zvolili. Když kvůli ničemu jinému, tak z obavy, že by příště už zvoleni být nemuseli.

V současné době jsme svědky, že se ustupuje i od tohoto druhého, poněkud slabšího vymezení demokracie. K jeho diskreditaci se koordinovaně přistupuje hned z několika směrů, dost možná je toto tažení nevratné. Souběžně se pracuje se na tom, aby politiku země nemohla určovat zvolená vláda, aby občané nesli zodpovědnost i za věci, o kterých sami nerozhodli, a aby složení reprezentantů neurčovali jen lidé žijící v dané zemi. To vše v situaci, kdy je zřejmé, že principy demokracie, které jsou odnímány národním státům, nebudou ani náhodou převedeny na větší celek, v tomto případě na Evropskou unii.

Aktuální případ Maďarska je zatím snad nejotřesnějším důkazem, že voliči ztrácejí právo rozhodnout v parlamentních volbách o tom, který z programů stran ucházejících se o jejich přízeň bude prosazen. Pokud si zvolí vládu, jež bude považována Evropským soudním dvorem za nevhodnou, tvrdě za to zaplatí. V případě Maďarska nejprve pokutou ve výši 200 milionů eur, potom každý den jedním milionem eur, a tak stále dál, až do konce vlády, kterou si sami svobodně zvolili. Anebo do okamžiku, kdy vláda zradí sliby, jež svým voličům dala.

Nejenže občané ponesou (v eurech vyjádřenou) zodpovědnost za to, koho si zvolili, budou zodpovědni i za to, co si vůbec nezvolili. Tak je tomu v případě Paktu o azylu a migraci. Žádná z politických stran kandidujících u nás v parlamentních volbách roku 2021 neměla ve svém programu přenesení rozhodování o přijímání migrantů z Prahy na Brusel. Přesto přesně k tomu došlo, i když žádná politická strana k tomu nedostala mandát. Případné odmítání každoročně stanovovaného počtu migrantů kteroukoliv z příštích vlád bude opět pokutováno v eurech.

Souběžně se pracuje na tom, aby o složení politické reprezentace nerozhodovali pouze lidé žijící v naší zemi, a tedy nesoucí důsledky vládnutí toho, kdo byl zvolen. Tato část úsilí o zdiskreditování demokracie nese název korespondenční volba a rozhodnou o ní ti, kdo pevně věří, že jim umožní nerespektovat vůli domácích voličů už na věčné časy.

S útokem na demokracii z více směrů by se dalo těžko smířit i v případě, že by principy demokracie, které se odejmou národním státům, převzal větší celek, tedy Evropská unie. Nic takového není v plánu. Třemi nejznámějšími institucemi Evropské unie jsou Komise, Evropská rada a Evropský parlament. Nejméně pravomocí z nich má Evropský parlament a pokud by v něm někdy do budoucna skutečně výrazněji narostla váha euroskeptických stran, můžeme si být jisti, že by mu bylo pravomocí přímou měrou ubráno.

O složení Evropské komise občané fakticky nerozhodují. Vezměme si příklad budoucího eurokomisaře či eurokomisařky za Českou republiku. Piráti navrhuji do této funkce Marcela Kolaju,

který nedokázal obhájit mandát europoslance. Hnutí STAN uvažovalo o Danuši Nerudové, nyní uvažuje o Jozefu Síkelovi. Voliči ostatních stran, ať už vládních anebo opozičních do toho nemají co mluvit. Voliči Pirátů anebo STANu ostatně také ne. Zajímá vůbec někoho otázka, koho bude vlastně někým prosazená osoba reprezentovat?

K uchování principů reprezentativní demokracie nám zbývá už jen Evropská rada, v níž má každý člen právo veta. Jak prohlásil ve svém památném projevu v Bruggách prezident Petr Pavel: „Bylo by dobré diskutovat o tom, zda by se členské státy neměly práva veta vzdát“.

Je to moudrý státník. Vždyť až přijdou členské země o právo veta, nebude už hrozit, že si některá vláda vyslouží od soudního dvora mastnou pokutu za prosazování nevhodného zájmu svých voličů. Pak už bude úplně jedno, koho si lidé ve svobodných volbách z přepestře nabídky vyberou.

AUTOR: Jan Keller

[ZDROJ](#)